

Din CUPRINS:

- Dan GROZA - Isus Lumina lumii - pag. 2
Starea civilă - pag. 3-4
Flash - pag. 4
- Geo GALETARU - Felicia GHICA sau fascinația lirismului pur - pag. 5
- Gheorghe DORAN - Sărbătoarea națională - pag. 6-7
Marieta MATEI - Poezii- pag. 8
- Gheorghe DORAN - Vorbe în vînt - pag. 9
- Gheorghe DORAN - O aniversare devenită sărbătoare - pag. 10
- Ion SAVU - În casa binelui - pag. 12

ISUS LUMINA LUMII

După trei decenii de tăcere, Isus părăsește Nazaretul și se mută în Galilea de la Capernaum. Înaintemergătorul Ioan Botezătorul este întemeiat, a venit timpul să-și înceapă misiunea. Asemănător lui Ioan și el spune: „Pocăiți-vă pentru că împărația cerurilor este aproape” Prin nașterea lui Isus, Împărația Tatălui s-a coborât pe pământ. Întrebarea este: ce trebuie noi să facem ca să devinim cetățenii Împărației? Multă au prevăzut declinul creștinismului și în zilele noastre pare să devină realitate.

Planeta numită Pământ este acum împărația omului. Suntem indiferenți și de multe ori nu privim cu ochi buni pe cei care cred, care fac sau vor să facă ceva pentru că Împărația lui Dumnezeu să se mute în sufletele oamenilor. Datorită acesteia nu este de mirare că avem o senzație de frică și, treptat, totul pare să se întunecă în jurul nostru. Nu găsim drumul, sunt prea multe umbre și puțină lumină în noi și în jurul nostru.

Despre prințul din poveste am citit că îi plăcea mult hainele aurite, bijuteriile frumos lucrate și strălucitoare care străluceau și mai tare atunci când la lumina amiezii se întorcea cu fața spre soare, astfel impresionându-și supușii. S-a întâmplat odată că din anumite motive a apărut în fața supușilor în soarele dupăamezii și atunci și-a văzut umbra. Așa de mult s-a speriat încât și-a înșeuat calul și a strigat: „Să plecăm de aici unde nu este umbră, numai soare.” De atunci călărește și caută și acum acel tărâm. Înțelegem comportamentul acestui prinț de multe ori și noi îi urmăm exemplul. Dorim să scăpăm din umbra bolii, morții, săraciei, a urii și să ajungem în totdeauna într-un tărâm unde este soare și plăcut.

În această viață nu vom reuși, avem, însă, posibilitatea să-l primim pe Cristos care este lumina luminii, să ne întoarcem spre El și să scăpăm de frica care ne umbrește existența. Nici Isus nu a fost o excepție. și El a suferit, a murit pe cruce dar toate acestea nu l-au învins, El purta în sine dragostea pe care nimeni și nimic nu l-o putea lua.

Și pe noi ne învață că viața noastră se poate schimba dacă distrugem puterea umbrelor și rămânem deschiși în fața luminii lui Cristos. Trebuie să lăsăm ca lumina, învățatura și dragostea Lui să pătrundă în sufletele noastre. Toate acestea se pot întâmpla renunțând la păcat, astfel distrugând acea cortină care nu lasă să ajungă la noi lumina dumnezeiască. Cu ajutorul credinței vom ajunge la lumina divină. Nu trebuie să trăim cu iluzia că Dumnezeu va interveni în mod miraculos scutindu-ne de anumite eforturi sau sacrificii pe care trebuie să le aducem. Cineva spunea că a cere minuni de la Dumnezeu este ca și cum ai cere buletin sau pașaport de la Dumnezeu.

Răspândirea împărației lui Dumnezeu, a luminii acesteia a fost încredințată de către Isus apostolilor și mai târziu bisericii. Merită să medităm asupra faptului: Oare de ce Isus și-a ales apostolii dintre oamenii simpli? De ce nu i-a ales pe aceia care aparțineau elitei intelectuale care cunoșteau scripturile, legile și profetiile? De ce oamenii simpli au fost entuziaști pe când elita îl respingea?

Este ușor să ne dăm seama că de multe ori cunoștințele acumulate ne fac să fim plini de noi însine. Isus avea nevoie de oameni care au știut ce însemnă să fi sărac, să nu știe carte, dar în același timp să dorești să cunoști întru totul adevărul divin.

Acești oameni au fost ascunzători unor colo albe pe care Isus putea să scrie învățătura Dumnezeiască. Ei și-au dat seama că ceea ce sunt sunt datorită Lui. Au fost oameni umili lipsiți de interese proprii. Valoarea Evangeliilor o descoperă doar acei care recunosc înțelepciunea dumnezeiască și dragostea Lui care depășește orice închipuire. În aceste vremuri Isus ne cheamă să fim și noi apostoli acolo unde ne ducem existența.

Dan GROZA,
paroh

ISUS LE-A VORBIT DIN NOU: “EU SUNT LUMINALUMII: CINE MĂ URMEAZĂ NU UMBLĂ ÎN ÎNTUNERIC. CI VA AVEA LUMINA VIETII”

1. ISUS E LUMINA. NE AFLĂM ÎN ÎNTUNERIC ATUNCI CÂND NU GÂNDIM CA EL. EL POARTĂ LUMINĂ MULTOR ORBI PENTRU A NE FACE SĂ ÎNTELEGEM CĂ EL VINDECĂ ORBIREA NOASTRĂ SPIRITALĂ. E UȘOR SĂ NE LĂSĂM PĂCĂLITI DE GÂNDURI CARE NU SUNT ALE LUI CRISTOS PENTRU CĂ E MAI UȘOR. ȘI MAI PLĂCUT SĂ NE GÂNDIM LA CEEA CE NE PLACE. MULTĂ GÂNDESC CU CAPUL ALTORAȘI MULTĂ DIVINIZĂZĂ MODUL LOR DE A GÂNDI. EI NU GÂNSESC ASEMANEA LUI CRISTOS. DACĂ AŞ CITI DES SFÂNTA SCRIPTURĂ ȘI MI-AŞ AMINTI EXPLICAȚIILE DIN CĂRTILE SFINTE PE CARE NI LE DAU SUPERIORII MEI ȘI BISERICĂA GÂNDI ASEMANEA LUI ISUS...

2. ÎNTUNERICUL ÎNCEPE DESEORI DIN INIMĂ: NU ÎNTELEGĂ CEL CE NU VREA SĂ ÎNTELEAGĂ; ȘI NU VREM SĂ ÎNTELEGEM ATUNCI CÂND SUNT ÎN JOC ȘI ALTE DORINȚE. NU PUTEM ÎNTELEGE NICI SUPUNEREA; NICI SACRIFICIUL; NICI UMILINȚA... PENTRU SIMPLUL MOTIV CĂ NU-L IUBIM DEZINTERESAT PE DUMNEZEU ȘI PE APROAPELE:

MAI ÎNAINTE DE TOATE TREBUIE SĂ-MI PURIFIC INIMA DE MULTE CAPRICII ȘI DE EGOISM... DOAR ATUNCI ÎL VOI CUNOAȘTE PE CRISTOS...

(Din „ÎNTÂLNIRE CU CRISTOS”
de Juan Esquerda Bifet)

CĂSĂTORII:

S-au hotărât să-și unească destinele:

Chirilov Nicolae cu Crăciun Elena; Nicola Constantin Ilie cu Lăcătuș Mariana; Costa Marcel cu Daroți Elisabeta; Daroți Sava cu Lipitor Mileva; Iancu Remus Nicolae cu Gligor Sorina; Pali Gheorghe cu Stanciu Ana; Radu Ioan Adrian cu Beraru Englitteria Mariana; Groza Gheorghe cu Teodoru Angelica; Bulgovici Iosif cu Nicola Mirela; Radai Iosif cu Craițar Terezia; Scurtu Daniel Claudiu cu Beus Anznela; Binder Ervin cu Lăcătuș Rodica Simona; Binder Robert cu Bajko Maria Magdalena; Kolompar Petru cu Rostaș Rozalia; Cristea Iulian Cosmin cu Daroți Elena; Păcurar Adrian cu Lăcătuș Rozalia; Colompar Cristian cu Nicolici Ramona Laura; Tau Ioan Valentin cu Ciobanu Mihaela; Gînju Ilie cu Ciobasnu Andreea; Barbălată Gheorghe cu Costea Victoria; Cristea Ionel cu Stanciu Andeea Sonia; Bako Ioan cu Bicskei Gabriela Diana; Iovănescu Vasile Cristian cu Petcov Anișoara; Ghemes Petru cu Grad Maricuța; Grozav Viorel Constantin cu Chele Ana Ileana; Mateas Enriko cu Gligor Florina Daniela; Terigartiu Petru cu Fușteag Elisabeta; Turcu Titi cu Ancuța Raluca Mirela; Damian Dan cu Moț Carmen Adelina; Szilagy Iosif cu Torok Aurelia; Moroianu Marian cu Gligor Florentina; Cîrdei Sorin cu Elisei Oana Mihaela; Gligor Sorin cu Lăcătuș Cristina; Martinic Ioan cu Colompar Speranța; Ludică Mișu cu Colompar Julieta; Tirfi Ioan cu Cristea Gabriela Cristina, Fulaș Dorel cu Cir Iuliana; Moroșan Mihai Viorel cu Cornut Alina Olga; Lăcătușu Mihai Cristian cu Crăciun Daniela Aurelia; Dudi Daniel cu Florescu Cătălina Petronela; Milicici Daniel cu Jivin Lpăcrămoara; Ezsias Gheorghe Daniel cu Hotea Maria; Bursuc Constantin cu Barantici Maria; Atimoșoaie Vasile Mugurel cu Cucu Corina; Mersam Petru cu Micluț Angela

Florentina; Grebenar Andrei Aurel cu Stanciu Draghița; Lipitoare Nicolae Andrei Aurora; Uhliu Petrică cu Talpoș Mariana Cristina; Bucătarul Florin Eusebiu cu Lipovan Carmen; Lechner Ewald Iosef cu Damian Petronela; Iancovici Oliver Vasile cu Lăcătuș Cristina Ludovica; Ristea Ioan cu Tico Maria; Gligor Florin Lucian cu Sebestyen Timea Maria; Lăcătuș Ioan cu Lăcătuș Ionela; Colompar Cristian cu Moldovan Alina Cosmina; Mersan Romulus cu Solomon Anca Adriana; Uncianski Miliivoi cu Danci Ioana; Koncz Sandor cu Toma Ana; Jivan Alin Florin cu Truță Daniela Veronica; Terzeu Lucian Ciprian cu Budai Irina; Rusu Răzvan Gabriel cu Rohanean Alina Roxana; Cretan Doru Ioan cu Hostic Paraschiva; Pană Petre Valentin cu Șerban Alina; Vișan Sergiu Virgil cu Marcu Anca Ionela; Racz Gheorgher cu Horvath Ghizela; Bârcâceanu Constantin cu Popa Maria; Marta Florentin cu Radu Maria, Colompar Iohan cu Moisici Loredana; Colompar Floria cu Fușteac Ana; Lupu Cosmin Ioan cu Darlaczi Ana Amalia; Tomescu Simion cu Kreszan Elisabeta; Hopide Cornel cu Tiran Marinela; Stolier Vasile cu Câlău Giorgiana Rozalia; Lăcătuș Lazăr cu Lupan Larisa; Panțaru Ioan cu Nicola Violeta Liliana.

LE URĂM „CASĂ DE PIATRĂ”

DECESE:

Au plecat pe ultimul drum:

Lita Petru (63 ani), Branc Gheorghe (75 ani), Kolompar Marta (76 ani), Popescu Viorica (72 ani) Strungariu Ioan (81 ani), Tomi Grozava (80 ani), Horvath Iosif (58 ani), Vingan Balașa (70 ani), Valko Mihaiu (82 ani), Vlașcici Angelina (74 ani) Secoșan Gheorghe (79 ani), Rakontzay Ioan (67 ani), Wolf Ioan (72 ani), Blaj Florica (67 ani), Petrovici Eva (73 ani), Nagacevschi Grigore (79 ani) Gyurki Stefan (69 ani), Erdei Ana (81 ani), Popa Ioan (82 ani), Gaicici Izidor (75 ani), Manolache Constantin (73 ani), Iacob Iulian (74 ani), Ardelean Ioan (70 ani), Vajdovici Mihai (76 ani), Bodri Peter Istvan (60 ani), Iovănuț Marioara (74 ani), Furge Ilonka (50 ani) Fodor Paul (93 ani), Miculescu Lucreția (85 ani), Petrovici Ioan (56 ani), Isacov Angelca (86 ani), Crăciun Virgil Ioan (80 ani), Danilov Zorina (81 ani), Selejan Ioan (65 ani), Anghel Gheorghe (49 ani),

Dan Costică (63 ani), Luczo Elena (83 ani), Mizu Petru (86 ani), Buțulin Elisabeta (70 ani), Grbici Zorca (84 ani), Malița Ioan (67 ani), Simion Floare (71 ani), Damian Ioan (80 ani), Gașpar Ana (86 ani), Manoliu Maria (69 ani).

„FIE-LE ȚĂRÂNA UȘOARĂ”

NOI NĂSCUȚI

Au bătut la porțile vieții și porțile s-au deschis iar ei au intrat:

Moroșan Sebastian Marian, Radu Ioniță, Udrescu Ioana Alexandra, Filip Rebeca, Tcaci Ciprian Vasile, Bartok Ciprian, Regep Alexandru Andrei, Păcurar Dan Bogdan, Mușat Iulia Mara, Vesa Gheorghe Flavius, Cristea Maria Denisa, Știubea Alesa Adriana, Gavra Izabela Maria, Bărcăceanu Izasbela, Gânu Vlad David, Dediu Cătălin Florian, Dudi Daria Maria, Radu Loris Marian, Petrovici Amalia Angela, Daroți Paula Emanuela, Mizu Alexandra Bianca, Panca Mihai Cătălin, Teleman Laura Andreea, Petrovici Nicolae Daniel, Moroșanu Casandra Laura, Mezei Diana Ștefania, Lăcătuș Andrei Cristian, Gal Cristian Iulian, Radu Roberto Cristian Marian, Colompar Adelina Daria Cristina, Gruia Marius, Moroianu Paula, Maxim Denisa, Pană Valentina, Iuhaz Gabriel, Ghigheci Lucas Lăcătuș Sebastian, Moldovan Cristian, Moroșanu Casandras, Moldovan Raul.

SĂ CREASCĂ MARI SĂNĂTOȘI ȘI CUMINTI

- * O să avem pod. Sigur. Să nu vă închipuiți că va fi de cale ferată. Nu. Mureșul, „șugubăt” cum îl stim noi, a solicitat unul rutier.
- * Szegedinul a trăit mulți ani înainte de primul război mondial din varza cenăzenilor. Sârbii erau cei care o cultivau și cu căruțele lor o transportau până în orașul de pe TISA.
- * Ce mai face Francisc Fodor? S-a însurat? Nu. Nu s-a născut încă femeia pentru el. Se comportă urât ca vânător? Nu. E civilizat. Ei bine, Feri este unul dintre cei care trece din când în când prin biblioteca din Szegedin. Ce caută acolo? O să aflăm.
- * Ne pregăteam să-l omagiem anul acesta cu ocazia împlinirii vîrstei de 80 de ani. Cum se spune, Timpul nu a mai avut răbdare și a plecat dintre noi mai unul dintre învățătorii vestiți ai Cenadului: IOAN DAMIAN. În sat î se spunea Richitz. Nu te uităm, nea Ioane!
- * De sărbători Cenadul a fost liniștit. Răzleț s-a mai aruncat câte o petardă. La cumpăna dintre ani însă satul parcă ar fi luat foc.
- * Cea mai bună zacuscă de pește în Cenad o face părintele ortodox Gheorghe Covaci. Și sunt convins că este singurul care prepară aşa ceva.
- * „A fi de stânga sau de dreapta sunt două feluri de a fi imbecil” (Oretga y Gasset)
- * Suntem în treizeci ianuarie și, după mai multe săptămâni de vreme mohorâtă, un soare strălucitor s-a arătat deasupra satului. Parcă ar da de primăvară.
- * Poate nu vă vine să credeți dar Ghiță Oncea are o „colecție” de peste 300 de cactuși.
- * Cunosc trei bunici fericiti care nu se despart o zi de nepoții lor. Ioan Dănilă de Marius, George Cornut de Alex, și Pavel Bornea de Raluca.
- * Se pare că, la tăiatul porcilor, în iarna aceasta s-a remarcat și Zoltan Kölö. Cine l-a avut tăiat nu i-a putut reproşa nimic. Atenție Pele!
- * Este păcat că în paginile publicației noastre nu apar și cenăzeni plecați în străinătate. Chiar nu au nimic de spus?
- * Din contribuția puținilor credincioși, la biserică romano-catolică s-a cumpărat un aspirator. Iboia Astaloș, desigur, este cea mai fericită.
- * Mă bucură inițiativa preotului ortodox român de-a introduce o centrală termică în incinta bisericii, evident. Ca unul care am suferit de frig (nu mult) mă voi alătura și eu celor care vor puțină căldură...
- * „Îi iert pe toți și cer iertare tuturor” (PAVESE)
- * Nu poate. Fără animale în curte sa, SANDU CIURTE se simte un om sărac. A avut vaci le-a vândut. După numai câteva luni cine țesăla de zor o frumoasă „bălăță”? Cel de mai sus.
- * Peste câteva luni în Austria și Elveția se va desfășura turneul final al Campionatului European de fotbal. Suntem și noi români calificați pe acolo. Imaginați-vă cum se va circula prin Cenad. Hai, Lobonț !
- * A plecat dintre noi o femeie încă Tânără, LAVINIA DRONCA. Condoleanțe familiei îndurerate.
- * S-a stins în tacere și nea Tima Subici care până mai zilele trecute mai putea fi văzut prin sat. Nu a fost un om rău.

COLT ALB

Felicia GHICA

sau resurrecția lirismului pur

Un debut poetic este, înainte de toate, un prilej de bucurie. Aceasta pentru că el legitimează începutul unei traiectorii lirice pe care o propune apoi unui act de reflexitate critică, apt să “deconspire” resorturile poeziei în cauză și să-i releve eventualele linii de fortă.

Volumul de debut al Feliciei Ghica (“Verbe la semafor”, editura Marineasa, 2007) nu se sustrage, nici el, acestui ritual al “ieșirii în lume”, conformându-se, ad-hoc, unei strategii asumate care presupune, printre altele, o îndelungată ucenicie între paginile publicațiilor locale de profil.

Deși titlul volumului sugerează o intenție post-modernistă (de asalt insidios al unui limbaj golit de nostalgiî conotative), piesele din interior divulgă (totuși!) fascinația tinerei pentru metafora percutantă, pentru diafanitatea unei expresii expurgate de elementele realului impur. Astfel că dinamica imprevizibilă a unui discurs abrupt, convulsiv (destul de tipic tinerilor condeieri!) cedează locul unei risipe imagistice de bună calitate, de o remarcabilă concretețe a detaliilor.

Timidele încercări de a evoluă într-un registru ironic, demistificator (impropriu poetei), sunt anulate de ofensiva unor imagini de o puritate necontrafăcută: “Înca/iubesc/șoaptele/îmbătrânite/pe buzele/tale/mirosind/a fluturi/verzi”. În acest context, imaginile poetice câștigă în planul expresivității, iar periul liric dobândește accente de profundă autenticitate.. Poeta ambicioanează să integreze universul său liric teme externe ca natura, erosul, dar și condiția umană în multiplele ei ipostaze. Iubirea, percepță ca trăire intensă și purificatoare, este captată în cadene largi și învăluitoare sau, dimpotrivă, în stanțe de o maximă concentrare: “M-apasă/greu/iubirea/pentru tine./Ca/lespedea/de piatră/mormântul/unui viu.” Deziluziile și lipsa de speranță rezonează la unison, cu o acuitate dureroasă: “Cuvintele/s-au închis/în mine/și tac./Visele mor./speranțele/se pierd./Cerul meu/cade./Dumnezeu zâmbește.” Ființa iubită, asupra căreia se revarsă plenitudinea sentimentului este eterată în zona idealității de neatins. Poeziile de dragoste ale Feliciei Ghica dezvăluie o sensibilitate acută, ilustrată în direcția panoramării unei geografii sentimentale ample și tulburătoare: “Te

plămădesc/din stropi/de ploaie/caldă/și-n loc de ochi/îți pun/doi nori/intunecați./Iubirea este verde,/iar susțeletul e alb./ Doar dorul este negru.” sau “Sterge-mi/cumva/surâsul/de pe față./Astăzi/mi-e sete/de un dor/aruncat/printre/declarațiile/din iulie.”

Dincolo de micile tentații ale unei fronde juvenile, poeta își regăsește cadența în spațiul unui lirism de autentică vibrație afectivă, iar metafora expresivă și învăluitoare este o replică la falsele interrogații cu iz-problematizant. Anvergura trăirilor transpușe în retorica nuanțată a unui discurs liric surdinizat constituie semnul emblematic al autenticității. Trăind în iminență unei speranțe tămăduitoare, ființa poetei se eliberează de balastul deziluziei și își află paleative compensatorii în “întoarcerea la vis”: “mereu fac naveta./De la vis la realitate./de la realitate la iluzie./de la iluzie la speranță./ Apoi mă îndrept spre deziluzie/și mă întorc la vis./Pe-același drum.”

Volumul “Verbe la semafor” marchează un debut literar notabil, anticipând un traseu liric în care esențializarea și diversificarea temelor vor însemna tot atâtea provocări pentru evoluția tinerei autoare. Căci Felicia Ghica are toate şansele să devină o poetă de calibru. Și, fără îndoială, de substanță.

O certifică din plin aceste superbe imagini: “Când plouă,/îngerii/de tinichea/incep/să ruginească.” sau “Calul/nechează/în sălbăticie,/privirea ta/îngenunchează/lângă zei.”

Geo GALETARU

SĂRBĂTOAREA NAȚIONALĂ

În anul acesta Consiliul comunal Cenad a hotărât să sărbătorească ziua de 1 decembrie, ziua națională a României, într-un mod inedit.

În fața Căminului cultural din localitate, cu o zi înainte, au fost instalate 5 ateliere de lucru care corespundeau celor 5 etnii existente în comună. La fel în ziua de 1 Decembrie 5 echipe, reprezentantele fiecărei etnii, au tăiat 5 porci (câte unul pentru fiecare etnie) și au procedat la prepararea animalelor sacrificiate în modul specific fiecărei naționalități.

Redăm mai jos numele componenților fiecărei echipe:

Echipa română a fost formată din:

Cornut Tiberiu, Maxim Stefan, Sînîtean Virgil, Matei Adrian și Maxim Alina;

Echipa sărbă a fost compusă din:

Iancov Milenco, Giuricin Darco, Tocea Ioan Sabin, Ștefanovici Jivco și Ștefanovici Iuliana.

La fel echipa maghiară a fost reprezentată de:

Fodor Francisc, Varga Costel, Arato Florin, Mohacs Imre și Varga Gabriela.

In echipa germană au participat:

Crăciun Nicolae, Bălan Gheorghe, Talpoș Florin, Păt Silviu, Kollo Zoltan, Korek Ioan, Crăciun Dorina și Talpoș Adina.

Și pentru prima dată în concurs etnia romă a fost reprezentată de:

Ianco Sorin, Ploscaru Constantin, Nicola Ioan, Nicola Mirel și Fușteac Claudia.

Porci au fost sacrificați și după „obiceiul casei” fiecare a fost preparat în modul în care se prepară acasă, în gospodăriile cetătenilor aparținători fiecărei naționalități.

Asistența destul de numeroasă a fost „omenită” începând cu șorici până la caltabosi și

cârnați proaspeti, normal însoțiți de câte un pahar de cărăbie adusă din gospodăriile celor din echipă.

Când întreaga operațiune era spre sfârșit în sala de spectacole a Căminului cultural a început un spectacol susținut de copiii din clasele primare și gimnaziale ale scoliilor din Cenad și Sânnicolalуй Mare.

Astfel și-au adus contribuția la reușita spectacolului elevii din clasele : a II-a A și B, clasele III-a A și B, clasele a IV-a A și B, clasele I-IV secția maghiară cât și echipa de dansuri țigănești formată din elevi din clasele gimnazial. Alături de elevii din Școala generală din Cenad au participat elevi din clasa a IV-a de la Școala generală nr. 1 din Sânnicolalуй Mare care au recitat poezii și au interpretat dansuri populare fiind instruiți de către inv. Zăvoianu Violeta și Mândran Natalia.

Elevii din Cenad și-au arătat măiestria sub baghetele învățătoarelor și învățătorilor: Corduneanu Dorina, Erdei Oana și Erdei Zoran, Jigalov Petru, Mureșan Carmen, Nicola Ion, Rusu Laura, Savu Rozalia, Velcioiu Rozalia și Clișic Marioara.

De pe scenă căminului au răsunat glasurile curate de copii care au adus un omagiu marii sărbători naționale. Au răsunat cântece patriotice din epoca marilor uniri și cântece contemporane închinat evenimentului. Au fost recitate poezii bine alese pentru a aminti publicului din sală prin aducerea în contemporaneitatea actuală a evenimentului. La fel cele câteva scenete după texte ale scriitorilor clasici români. Remarcăm modalitatea și concepția modernă în montarea piesei „Fata babetă și fata moșului” după povestirea lui Ion Creangă. De fapt întregul spectacol s-a desfășurat după canoanele spectacolului modern. Felicitări regizorului întregului spectacol care a reușit să se îndepărteze de clichisitoarea prezentare de tipul: „acum urmează...”

La sfârșitul spectacolului s-au întins mese pe care au fost aduse bunătăți de la „pomana porcului”

din care mici interpreți s-au înfruptat cu mare plăcere. Se apare că aici, în sală, a fost adevarata pomană a porcului deoarece masa a reușit, după tradiție, să unească pentru câteva momente „familia”. Da. Familia de elevi din ambele școli.

Dacă ar fi vrut să sărbătorescă Ziua Națională a României într-un mod original Consiliul local n-ar fi reușit mai bine decât așa. Toată lumea s-a simțit că trăiește în România.

Gheorghe DORAN

Marieta
MATEI

Condeieri plugari

- Provița de sus (Lunca), jud. Prahova

Deoarece, la început, am intitulat rubrica „condeieri plugari” sintagmă preluată de la Gabriel Tepelea, am încadrat-o în această categorie și pe Marieta Matei. Nimic mai fals.

Poeta, prin tot ce-a scris și prin tot ce a realizat în plan artistic a depășit cu mult frontierele poetilor tărani. Se poate spune că talentul de care dă dovadă o apropie mai mult de poetii publicați prin revistele literare ale vremii.

Spațiul tipografic redus în publicația noastră nu ne permite să arătăm toate operele publicate în reviste, cărți editate, premii și diplome permise și alte recunoașteri în plan național. Cred că este suficient să arăt că Marieta Matei este membră a Societății Scriitorilor Români.

Lăsăm spațiul liber pentru poezia Marietei Matei cu gândul că într-o zi vom scrie mult mai mult despre creațiile ei. (Gh. Doran)

RUGĂCIUNE DE SEARĂ

Sunetul amurgului
prinde satul
În clopotul vecerniei.
În cetate TĂRANUL
Își rabdă nemărginirea.

DILEMĂ

Ce să fac, Doamne,
Cu cheia?...
IERTARE!
Când ajung,
Tragi scara...

TRISTEȚEA

Tristețea
mătură strada
și-mi umple cu frunze
cutia cu scisorii

INSOMNII REBELE

Aburind, s-a rupt în două
luna...
Firimituri de stele
îmi cuibăresc privirea
prin ierburi...

JOC TĂINUIT

Cineva, nu știu cine,
s-a înfrunta din viața mea
ca dintr-un măr zemos,
feliu cu felie...
a dispărut în umbre
Până când tinerețea

NELINIȘTE

Strânsă de dureri
mă strecor prin șoapte.
Mulțimi de cântări -
Dincolo de noapte...

SEMN

Cu flacăra luminii
fac semn amintirii.
De pe prispa bunicii
cireșele îmi aprin obrajii.
Vântul pâlpâie
în creștetul copilăriei
ce stă ghemuită
într-un pumn de tărână...

RESEMNRARE

O mână de copil
tremurând...
- Hai, vino!
Câinele se apropi.
Unde e mama?...
Câinele plâng...

În adâncuri taie brazdă

Durerea,

îngropând cuvintele.

Un clocoț,

îmi fierbe singurătatea

în oala de pământ

a bunicii.

în vatră,

pe jarul tăcerii...

PE JARUL TĂCERII

VORBE ÎN VÂNT

Canalizarea localității prin săparea șanțului unde va fi instalată conducta a deranjat, firește, pe toți locuitorii. Mormanele de pământ excavat au blocat, un timp, accesul din șosea în curte sau invers. Dar majoritatea cetățenilor s-au împăcat cu situația și, cu ajutorul minibuldozerului proprietatea firmei S.C. „Confort” Timișoara, care prin contract are obligația de a aduce la forma în care l-a găsit *spațiul public* pe care l-au deranjat. Încet-încet șanțul a fost astupat și viața publică a intrat în normal.

În primăvară se va remedia și uniformiza pământul care a fost săpat astfel că terenul afectat va arăta cum a arătat inițial.

Majoritatea locuitorilor au înțeles necesitatea deranjului și, cei mai gospodari, au pus și ei măna pe lopată ajutându-i pe muncitorii mai sus numitei firme fără să comenteze ceva.

Și totuși...

Și totuși au existat câteva voci care, mărâind, au fost contra canalizării comunei pentru că, vezi doamne, s-a săpat în fața casei sale.

În primul rând nu s-a săpat în curtea cetățeanului unde are drept absolut de proprietar ci în *spațiul public* unde dreptul lui de proprietate este lovit de nulitate.

În al doilea rând canalizarea comunei este o operație de interes public pentru că elimină niște neajunsuri grave pentru sănătatea tuturor cetățenilor din comună. Să ne explicăm: Dacă bunicii noștri foloseau cupele de tulei în loc de w.c.-uri menajere sau câte-un W.C. improvizat din scânduri, pe care dacă bătea vântul mai puternic, folosind-o în acel moment, risca să te trezești peste frontieră. Aceste improvizări erau pentru familie și vecini cele mai prospere mijloace de epidemii în masă, mai ales vara când muștele devineau „cărăușii” microbilor de acolo în bucătărie.

Apa curentă introdusă în comună mai înainte a favorizat apariția unor w.c.-uri moderne în casă care se revărsau în niște fose mai mult sau mai puțin igenice. Tot acolo ajungea apa de la mașina automată

de spălat rufe plină de detergenți. La fel și cea de la baie. Ori această rezolvare a surgerii apei menajere duce în ritm rapid (spălăm des că, de, spălă mașina și facem baie des că, de, avem baie) la infestarea apei freatică care, la rândul său se transformă, prin folosirea ei la irigatul grădinilor, într-un pericol social.

Cei care au avut minte să înțeleagă (cei mulți) au înțeles și s-au bucurat că au scăpat de aceste pericole.

Și totuși...

Și totuși cei mai slabii de minte și cultură au protestat pentru motivele arătate mai sus.

Vorbe în vânt. Canalizarea se realizează fiind acceptată de majoritatea locuitorilor comunei.

Vorbe în vânt... numai că se poate vedea „cu ochiul liber” direcția de unde bate vântul.

Gheorghe DORAN

VORBE ÎN VÂNT

O aniversare devenită sărbătoare

Gheorghe DORAN

Se pare că oamenii simt tot mai mult nevoie de a se reîntoarce la tradiție și acolo, unde ea a dispărut datorită viciștudinii vremurilor, să o reinvie sau să-și formeze propriul sistem de sărbători tradiționale. De-a lungul vremurilor oamenii locului și-a păstrat identitatea națională prin limba vorbită și, mai ales, prin sărbătorile tradiționale. În acele momente ei s-au simțit ACASĂ, au simțit că aparțin comunității în care s-au născut. Nevoia de tradiție se face tot mai simțită în fața avalanșei de sărbători „de import” pripăsite pe la noi datorită lipsei de educație din partea familiei la care se adaugă și dorința de a epata prezentă la tinerii zilelor noastre.

O zi de sărbătoare începe să devină tradițională la noi în comună, ziua Asociației culturale „Concordia”. Asociația a primit certificatul de naștere cu câțiva ani înainte și de atunci în fiecare an în jurul acestei date membri asociați se întâlnesc ca să sărbătorească încă un an de viață a asociației.

În anul trecut (2007) sărbătorirea zilei asociației a avut loc în ziua de 8 decembrie. Cu acest prilej la „Casa germană” din comună s-au întâlnit un număr reprezentativ de membri cărora li s-a alăturat consilieri comunali, invitați din jur și oricine a dorit să ia parte.

Manifestarea s-a desfășurat sub egida Consiliului local și al Primăriei Cenad.

Prima parte a programului a fost folosită pentru a fi dezbatute comunicările dlui. Baiski Dušan referitoare activitatea poliției de frontieră din Cenad în perioada a

câtorva luni ale anului 1944. Referatul s-a bazat pe acte (rapoarte) găsite în arhivele de stat din Timișoara.

Cea de a doua comunicare a avut ca subiect Stațiunea I.C.A.R. Cenad, mai precis Cartea de onoare a stațiunii pe o perioadă îndelungată de timp. Din cele relatate în scurtele însemnări din numita carte se poate observa rolul important în cercetarea

REZULTATE ELECTORALE

Fără nici un comentariu publicăm pentru informarea celor interesați rezultatele ultimului eveniment electoral.

REFERANDUM-UL PENTRU VOT UNUNOMINAL

- persoane înscrise	3806	
- participanți la vot	519	13,63%
- au vota DA	459	88,43%
- au votat NU	48	9,24%
- voturi nule	12	2,31%

VOTURI PENTRU PARLAMENTUL EUROPEAN

- înscriși pe liste	3793	
- participanți	513	13,53%
- voturi nule	35	6,82%

AU VOTAT PENTRU:

- P.D.	231	45,02%
- P.R.M.	25	4,87%
- P.N.L.	53	10,33%
- P.S.D.	97	18,90%
- U.D.M.R.	16	3,12%
- P.C.	2	0,39%
- P.N.C.T.D.	9	1,75%
- PARTIDUL ROMILOR	14	2,73%
- PARTIDUL VERDE	1	0,19%
- P.I.N.	9	1,75%
- P.N.G.C.D.	20	3,90%
- P.L.D.	26	5,07%
- P.A. socialistă	3	0,58%
- TOKES LASLO	7	1,36%

agricolă din România pe care l-a jucat stațiunea care a funcționat pe teritoriul comunei dar mai ales aprecierile deosebit de elogioase făcute de către personalități din țară și străinătate care au trecut pe aici.

Cea de a treia comunicare despre gospodărirea apelor susținută de către Fodor Francisc a adus în discuție o problemă stringență și de actualitate anume folosirea apelor de suprafață dar și a celor freatici, pentru viitorul celor care viețuiesc în comună și în jur. Semnalul de alarmă tras de către ecologisti pare să nu fie înțeles la adevărata sa valoare de către toți locuitorii. Concepția unor contemporani că este important să trăiesc acum eu bine și „după mine și potopul” este foarte păguboasă pentru cei ce ne urmează. Ce fel de părinte e acela care lasă moștenire urmașilor o planetă devastată, lipsită de viitor?

În cea de a doua parte a manifestării o serie de redactori și colaboratori și-au depănat amintirile referitoare la apariția neîntreruptă a publicației locale timp de 15 ani. S-au dezbatut probleme care au frământat colegiile de redacție de-a lungul acestor. S-a remarcat intervenția în scris a redactorului Savu Ion prezent cu materiale în fiecare număr dar și ca un inimic om care a știut să strângă rândurile în momentele grele din viața publicației. La fel s-a făcut de către dl. Gheorghe Doran un scurt istoric al revistei pe această perioadă iar restul participanților la discuții au făcut prețioase completări și aprecieri.

A urmat apoi o deplasare la Căminul cultural unde a fost vernisată expoziția de picturi a cenăzeanului nostru: Lucian Oprea. Cu acest prilej au vorbit: pictorul Sorin Nicodin vicepreședinte a Uniunii Artiștilor Plastici filiala Timișoara care a reușit să desclinească sensurile, stilul și concepția artistică a Tânărului pictor pentru întreaga asistență. Astfel a fost remarcată concepția modernă a artistului. și alți participanți au făcut scurte aprecieri iar Tânărul Lucian Oprea s-a întreținut cu asistența.

După masa de prânz a avut loc o șezătoare literară în cadrul căreia Felicia Ghica și-a lansat carte sa „Verbe la semafor.” Cei care au luat cuvântul au apreciat talentul poetei și debutul său la o vîrstă destul de Tânără. Ne-am bucura ca debutul să fie urmat de noi creații care să definească clar poziția tinerei poete în peisajul poeziei bănățene și, de ce nu, al poeziei naționale.

A citit Felicia Ghica poezii și scurte bucăți în proză din carte sa conform tradiției.

Dintre luările de cuvânt s-a detașat intervenția lui Crăciun Nicolae, primarul comunei care a apreciat rolul important al familiei în formarea și dezvoltarea personalității poetei.

În încheierea manifestării au citit din creațiiile lor poeții: Alexandru Jurcan (Huedin) prefațatorul cărții și Geo Galetar.

Dacă o situație de conjunctură nu ar fi obligat organizatorii să elibereze sala sărbătoarea ar fi continuat încă mult timp.

O remarcă: la sosirea în sală participanților li s-a înmânat o mapă care cuprindea pe lângă programul manifestării două cărți nou apărute. Un album cu picturile create în cele trei tabere de pictură și carte tinerei poete care spre final a dat autografe pe ea.

O surpriză bine apreciată de participanți a fost și prezența la manifestare a formației de tamburași „Lale sa Morișa”. Ca de fiecare dată suita de melodii interpretate de tamburași sub conducerea lui Toma Giurici a impresionat plăcut sala. La fel melodiile interpretate de solista vocală Dușa Roșu.

ÎN CASA BINELUI

Feri Fodor a insistat și a reușit. Săptămâni întregi m-a bătut la cap cu mineralele de la OCNA DE FIER, ale căror minuni aveam să le cunoaștem pe la jumătatea lunii septembrie anul trecut când la un sfârșit de săptămână am plecat să vedem cel mai interesant tezaur mineralologic din lume. Asta la casa lui CONSTANTIN GRUESCU.

În formația: Feri, Pavel și Victoria Bornea, Roji, soția mea am ajuns acolo la o oră nepotrivită. Nea Costică era plecat prin sat „cu probleme” iar tanti Mia, soția sa, ne-au spus vecinii că era dusă, la rându-i, după pâine.

După o aşteptare de vreo jumătate de ceas am hotărât să mergem la Dognecea, o localitate situată mai sus de Ocna de Fier și care, după părerea mea, are un potențial turistic deosebit.

Pe drum, din mașină, se vedea urmele a ceea ce odată au fost minele de fier și nu numai.

După ce am făcut un tur al satului am poposit la o splendidă pensiune situată pe malul Lacului Mare, o creație din vremea Mariei Terezia. Cum se apropia ora prânzului ne era foame și, astfel, am luat masa la „Colț de Rai” într-o atmosferă care sugerează numele pensiunii... Aflu de la Feri că d.șoara dr. Mihaiela Dolga are o casă de vacanță în zonă iar mai târziu luam aminte că și Dušan Baiski are una. Merită. Am plecat mulțumiți mai ales că și vremea ținea cu noi.

Ajunsă la „CASA BINELUI mi-am dat seama că nea Costică fusese înștiințat de vecini între timp.

Ne-am împrietenit repede cu gazda noastră ba, mai mult, tanti Mia ne-a pus fiecăruia în față câte o ceașcă de cafea.

Am intrat în camera unde erau expuse mineralele și gazda noastră ne-a povestit cu lux de amănunte despre istoria fiecăruia dar și momente din istoria mineritului în zonă, legende și întâmplări din viața sa.

Colecția a devenit publică în anul 1950. Este bine de știut că a făcut și multe donații: la Reșița, Timișoara și Iași. Regina Beatrix a Olandei a avut numai cinci minute în protocol pentru a vedea minunile aduse din adâncuri de nea Costică. A zăbovit mai bine de o jumătate de oră. Am mai aflat de puterea de emanație a unor cristale care ajunge până la șapte metri. Ne-am convins și noi. Nea Costică este preocupat și de înființarea unui muzeu, dar, aşa cum nu se întâmplă la noi!, se pare că este o idee fără viitor. Păcat.

După mai bine de o oră de stat în liniștea casei din Ocna de Fier am plecat spre casă. Nu înainte de a face fotografii și de a gusta din merele ionatan oferite de tanti Mia. Totodată am făcut promisiunea că vom reveni. Până la Buziaș unde am oprit să mâncăm, discuțiile au fost, firește, pe marginea celor văzute și auzite.

Dragi cititori, nu am priceperea să vă redau minunile pe care le-am văzut. Ca să înțelegeți trebuie să mergeți dumneavoastră la Ocna de Fier, ceea ce vă doresc.

